

PROGRAM REWALIDACJI INDYWIDUALNEJ UCZNI

Rok szkolny 2018/2019

IMIĘ I NAZWISKO DZIECKA:

DATA I MIEJSCE URODZENIA:

ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO: Orzeczenie nr 212/2017/2018

ROZPOZNANIE WYNIKAJĄCE Z ORZECZENIA: Autyzm

NAZWA SZKOŁY: Zespół Szkolno- Przedszkolny

FORMA, CZĘSTOTLIWOŚĆ I OKRES TRWANIA ZAJĘĆ:

Zajęcia indywidualne, 2h tygodniowo, rok szkolny 2018/19

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

I Zalecenia do pracy z dzieckiem zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego:

- strukturalizacja czasu poprzez wspólne planowanie z uczennicą czynności i uczenie jej samodzielnego korzystania i układania harmonogramów, uprzedzanie o zmianach planów, aby uczennica mogła się z nim oswoić;
- strukturalizacja przestrzeni poprzez określenie stałego miejsca wykonywania danej czynności;
- strukturalizacja działania poprzez celu, zakresu, kolejności czynności i przewidywanych skutków konkretnego działania. Przy bardziej złożonych zadaniach można tworzyć tabele tematyczne konkretnie przedstawiające czynności i ich efekty;
- dostosowanie oddziaływań edukacyjnych do dysfunkcji w funkcjonowaniu poznawczym i komunikacji uczennicy. Najważniejsze informacje z lekcji uczennica powinna mieć przygotowane w formie notatki do wklejenia do zeszytu, z lukami do uzupełnienia, wyrazami do wykreślenia- aby uniknąć bierności podczas sporządzania notatki w klasie;
- udzielanie krótkich, konkretnych komunikatów. Sprawdzanie czy komunikaty do niej zostały usłyszane i zrozumiane;
- unikanie zadawania pytań otwartych, treści opartych na abstrakcji, pomijanie w komunikacji idiomów, podwójnych znaczeń;
- stosowanie do sprawdzania widomości testów wyborów;
- indywidualne zwracanie się do uczennicy w czasie zajęć;

- w pracy uwzględnienie problemów emocjonalnych dotyczących kontroli i wyrażania emocji. Każde właściwe zachowanie należy wzmacniać;

- uwzględnianie problemów społecznych uczennicy: zachęcanie do współpracy w klasie w małej licznej grupie, modelować zachowanie innych uczniów wobec Laury, aby wiedzieli jak należy reagować na niektóre jej zachowania, zachęcać do udziału w zajęciach ogólnorozwojowych, zwalniać z gier zespołowych opartych na rywalizacji;

- systematyczna współpraca: rodzice- nauczyciele- terapeuci w celu ujednoczenia metod pracy i sposobów postępowania, stworzenia optymalnych warunków do prawidłowego rozwoju emocjonalnego, społecznego i poznawczego.

II. Cel ogólny zajęć:

Celem oddziaływań rewalidacyjnych jest rozwój i aktywizowanie wszystkich właściwości intelektualnych i osobowości ucznia i usprawnianie sfer w których rozpoznano deficyty rozwojowe. Zajęcia rewalidacyjne mają dwa podstawowe aspekty: **dydaktyczny** i **terapeutyczny**.

Z jednej strony w czasie zajęć rewalidacyjnych uzupełniane zostają luki w materiale nauczania, z drugiej natomiast poprzez odpowiednie oddziaływanie leczniczo – wychowawcze dochodzi do wyrównywania defektów rozwojowych i kształtowanie akceptowanych społecznie właściwości osobowościowych.

III. Cele główne rewalidacji:

1. Wspomaganie procesu kształcenia poprzez usprawnianie zaburzonych funkcji poznawczych;
2. Maksymalne rozwijanie mocnych stron ucznia;
3. Podniesienie kompetencji społecznych;
4. Eliminowanie zachowań niepożądanych.

IV. Zasady pracy z dzieckiem

Na każdym etapie pracy z uczniem, należy kierować się zasadami obowiązującymi w oligofrenopedagogice:

- zasada gruntownej znajomości dziecka i przychodzenia mu z racjonalną, specjalistyczną pomocą;
- zasada kompensacji zaburzeń - łączenie ćwiczeń funkcji zaburzonych z ćwiczeniami funkcji nie zaburzonych w celu wytworzenia właściwych mechanizmów kompensacyjnych;
- zasada stopniowania trudności;
- zasada systematyczności;

- stosowanie stałego schematu zajęć;
- zasada sukcesu;
- zasada indywidualizacji wymagań, metod, doboru środków dydaktycznych oraz organizacji i tempa pracy;
- zasada aktywnego udziału dziecka w procesie dydaktycznym;
- zapoznanie dziecka z zadaniami i czynnościami jakie będą realizowane podczas zajęć;
- stworzenie warunków poczucia bezpieczeństwa, życzliwej pomocy;
- kształtowanie pozytywnej atmosfery;
- dostosowanie zajęć do tempa rozwoju i możliwości dziecka;
- mobilizowanie dziecka do aktywności i samodzielności;
- ścisła integracja różnego rodzaju działań;
- stworzenie odpowiednich warunków pracy, przy uwzględnieniu odpowiedniej aranżacji miejsca pracy.

V. Treści zajęć:

Cele terapeutyczne i sposoby realizacji:		
Cele ogólne	Cele szczegółowe	Sposoby realizacji
Kształtowanie kompetencji społecznych i komunikacyjnych.	<p><i>Dziecko:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje w jasny sposób swoje potrzeby, odczucia, spostrzeżenia; - dostrzega emocje i przeżycia innych osób; - używa zwrotów grzecznościowych; - przestrzega zasad ustalonych w szkole; 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiadanie przebiegu i kolejności czynności – kilkuelementowe historyjki obrazkowe (np. opowiedz, jakie czynności wykonuje ta osoba?, co trzeba zrobić, żeby...?, co będzie siedziało dalej...?); - udziału w zabawach naśladowczych, tematycznych, konstrukcyjnych; - omawianie pozytywnych aspektów życia w grupie rówieśniczej i zasad jakie obowiązują; - ćwiczenia w komunikowaniu się z otoczeniem, w rozpoznawaniu i wyrażaniu uczuć, modelowanie zachowania w różnych sytuacjach społecznych, trening umiejętności związanych z bardziej samodzielnym funkcjonowaniem, np. w szkole, na ulicy, na poczcie, u lekarza; - słuchanie i analizowanie bajek terapeutycznych;

		<ul style="list-style-type: none"> - układanie historyjek obrazkowych; - tworzenie prac plastycznych dotyczących relacji społecznych, zachowań i omawianie rysunków; - rozmowy z uczennicą nt. różnych sytuacji życiowych w których się znalazła;
Wzbogacanie słownictwa dziecka, rozwijanie mowy.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy przedmiotów; - wyjaśnia znaczenia wyrazów; - wyszukuje wyrazów o przeciwstawnym znaczeniu; - słucha opowiadań/bajek/wierszy; - uściśla rozumienie znaczenia pojedynczych wyrazów; - poprawnie nazywa rzeczy, czynności, zjawiska; -spontanicznie wypowiada się; - słucha treści opowiadań podawanych ustnie; - opowiada różne zdarzenia, relacjonuje własne przeżycia; 	<ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia w opisywaniu rekwizytów, gromadzenia ich charakterystycznych cech, ich funkcji, - czytanie opowiadań/bajek/wierszy; - rozwijanie wypowiedzi przez stosowanie przymiotników; - opowiadanie treści obrazków, historyjek obrazkowych; - tworzenie prac plastycznych np. komiksów; - korzystanie z aplikacji wzbogacających słownictwo np. Superkid.pl; - zabawa w szukanie podobnie brzmiących wyrazów; - zabawy i ćwiczenia ze słownikiem dziecięcym; - zabawy i ćwiczenia gramatyczne.
Kształcenie funkcji słuchowo-językowych w zakresie słuchu fonematycznego, fonemowego, pamięci słuchowej.	<ul style="list-style-type: none"> - dzieli wyrazy na sylaby np. z ich równoczesnym wyklaskiwaniem; - odtwarza usłyszane układy rytmów; - odgaduje wysłuchane odgłosy dźwiękonaśladowcze i powtarza je w zachowanej kolejności; - uczy się na pamięć rymowanek, wierszyków, piosenek; - tworzy wyrazy z sylab; - podpisuje ilustracje wyrazami ułożonymi z sylab, zdaniami ułożonymi z wyrazów, dzieli zdania na wyrazy; - rozcina wyrazy na sylaby, zdania na wyrazy i ponownie je składa. 	<ul style="list-style-type: none"> - zabawy dźwiękowe, muzyczno-ruchowe; - ćwiczenia na materiale słuchowym, obrazkowym, głoskowym, sylabowym, wyrazowym; - wierszyki, słuchowiska, rebusy, zabawy z rytmami; - podawanie sylaby ze względu na jej lokalizację; - tworzenie wyrazów do podanej sylaby; - zabawy sylabami: loteryjki, domina; - dobieranie par wyrazów, których nazwy się rymują; -segregowanie obrazków wg wzrastającej liczby sylab; - aplikacje na tablet i ćwiczenia i zabawy on- Line.

<p>Ćwiczenia usprawniające spostrzegawczość, pamięć i percepcję wzrokową.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wykrywa różnice i podobieństwa między obrazkami, przedmiotami; - klasyfikuje przedmioty, figury geometrycznych wg określonych cech; - układa obrazki i kompozycje wg wzoru i z pamięci (puzzle, ...); - układa obrazki pocięte na mniejsze kawałki; - uzupełniania brakujące litery w wyrazach; - zakreśla w tekście wymienione trudności; odtwarza z pamięci szczegóły z obrazka; - odtwarza z pamięci sekwencje słów; - układa historyjkę obrazkową; - wyklaskuje usłyszany rytm. 	<ul style="list-style-type: none"> - układanie puzzli, obrazków; - zabawy doskonalące pamięć wzrokową: „czego brakuje?“, „co tu się zmieniło“; - ćwiczenia na materiale obrazkowym, rysunkowym, graficznym, słuchowym, - rymowanki, wierszyki, gry i zabawy ruchowe, memory, programy komputerowe; - aplikacje na tablecie; - rysowanie z pamięci uprzednio widzianych figur; - spostrzeganie określonych figur ukrytych w rysunku; - uzupełnianie figur o brakujące elementy. - spostrzeganie położenia przedmiotów w przestrzeni: ćwiczenia rozwijające obraz i schemat ciała; - składanie schematyczne pociętych rysunków postaci ludzkiej; - odbicia lustrzane, dorysowywanie lub układanie według osi symetrii; - kształtowanie zdolności do spostrzegania relacji przestrzennych zachodzących między przedmiotem a obserwatorem; - spostrzeganie stosunków przestrzennych: układanie klocków według wzoru (wzorem są rzeczywiste przedmioty, a nie ich rysunki); - dyktanda graficzne; - labirynty; - kolejność zdarzeń, porządkowanie sekwencji czasowych i przestrzennych; - zapamiętywanie i odtwarzanie ciągu rysunków; - składanie figur, składanie pociętych obrazków, puzzle; - uzupełnianie figur o brakujące elementy; - orientacja w schemacie ciała innych osób.
--	---	---

<p>Ćwiczenia doskonalące umiejętność czytania i pisania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - próbuje stawiać pytania i formułuje odpowiedzi; - buduje zdania nt. przedmiotu, obrazka; - czyta sylaby, wyrazy, zdania, krótkie teksty; - czyta z przesłanką ; - poprawnie i kształtnie pisze litery, wyrazy i zdania z uwzględnieniem właściwych proporcji liter i odstępów między wyrazami; 	<ul style="list-style-type: none"> - suwaki terapeutyczne; - uzupełnianie luk w zdaniach i wyrazach; - układanie i zapisywanie wyrazów z rozsypanki sylabowej, zdań z rozsypanki wyrazowej; - czytanie opowiadań słowno-obrazkowych; - tworzenie komiksów i zapisywanie krótkich wypowiedzi; - korzystanie z aplikacji na tablecie poprawiającej tempo czytania; - pisanie łatwych wyrazów i zdań z pamięci i ze słuchu.
<p>Ćwiczenia doskonalące umiejętności matematyczne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie podstawowe pojęcia matematyczne; - dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli w zakresie dostosowanym do swoich możliwości; - rozwiązuje zadania; - zna podstawowe pojęcia geometryczne: rozpoznawanie i nazywanie podstawowych figur geometrycznych; - rozumie pojęcia zbioru i działania na zbiorach, - ma orientację czasową: czas, kalendarz, pory roku, miesiące, tygodnie. 	<ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia związane z obliczeniami praktycznymi, w tym głównie pieniędzmi; - zadania tekstowe o treści związanej z sytuacjami napotkanymi w życiu codziennym; - ćwiczenia on line - ćwiczenia z użyciem odpowiednio dostosowanych pomocy dydaktycznych; - układanki, sekwencje z użyciem figur geometrycznych; - ćwiczenia on- Line; - ćwiczenia z użyciem odpowiednio dostosowanych pomocy dydaktycznych; - układanki, sekwencje z użyciem figur geometrycznych; - ćwiczenia z wykorzystaniem kalendarza; - zabawy i gry dydaktyczne doskonalące pamięciowe dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie; - doskonalenie techniki w zakresie liczenia i sprawności rachunkowych na bazie zagadek i łamigłówek matematycznych, kolorowanek obrazkowych wg podanego klucza; - ćwiczenia doskonalące umiejętności geometryczne; - rozwiązywanie zadań w zakresie pomiaru i obliczeń pieniężnych;

Rozwijanie logicznego myślenia.	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy pojęcia nadrzędne; - myśli przyczynowo- skutkowo; - układa historyjkę obrazkową, -układa zakończenie opowiadania, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwiązywanie zagadek, rebusów, krzyżówek; - zabawy rozwijające świadomość następstwa dni i nocy, pór roku, dni tygodnia, miesięcy w roku; - wspólne rysowanie, opowiadanie bajek, układanie historyjek (jedna osoba zaczyna, druga kończy); - układanie w kolejności elementów historyjki obrazkowej, opowiadanie ułożonej historyjki; - kończenie opowiadania według własnego pomysłu; - budowanie wypowiedzi typu: „Co się stało?“, „Co by było, gdyby...” z wykorzystaniem zdjęć, obrazków, itp.; - dokonywanie analizy aktualnych i minionych sytuacji z życia codziennego, dostrzeganie w nich związków przyczynowo- skutkowych; - układanie ciągów logicznych (np. nawlekanie koralików o różnych kształtach i kolorach wg określonego wzoru); - łączenie obrazków w pary.
Wspieranie dziecka w rozwoju emocjonalnym – redukcja zachowań niepożądanych, rozładowywanie negatywnych emocji i podnoszenie samooceny.	<ul style="list-style-type: none"> - mówi o swoich emocjach, dzieli się swoimi przeżyciami i odczuciami; - rozpoznaje i nazywa swoje emocje; - zna i stosuje się do sposobów radzenia sobie ze złością i gniewem; - unika sytuacji konfliktowych; - rozwiązuje problemy i konflikty drogą pertraktacji; - zna sposoby rozładowywania negatywnych emocji, które może stosować, gdy jest zła tj. rwanie papieru, dmuchanie balonika, tupanie w rytm muzyki tzw. „Zabawa słoni”; 	<ul style="list-style-type: none"> - techniki radzenia sobie z emocjami; - techniki relaksacyjne, - czytanie bajek terapeutycznych; - ćwiczenia rozpoznawania emocji; zabawy relaksacyjne; - zabawy podczas których, dziecko zacznie dostrzegać swoje mocne strony, zalety. - rozpoznawanie, nazywanie i opisywanie różnych stanów emocjonalnych u siebie i innych; - wyrażanie emocji przez gesty, postawy, mimikę twarzy (zabawy z lustrem, scenki, pantomimy); - wyrażanie emocji środkami plastycznymi, muzycznymi itp.
Wydłużanie czasu koncentracji uwagi.	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje różnice i podobieństwa na obrazku - układa puzzle, domino - rysuje w obrębie konturów - rysuje po śladzie - wskazują drogę labiryntu 	<ul style="list-style-type: none"> - podobieństwa i różnice w obrazkach; - labirynty; - wykreślanki; - odszukiwanie pasujących odbić lustrzanych;

	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera części do całości - układa kompozycję według wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonywanie pracy na czas (ze stoperem) w takich zajęciach, jak np. stemplowanie kopiowanie, układanie; - kolorowanie ukrytego obrazka; - wykonywanie rysunku wg dyktowanych poleceń.
--	---	---

VII. Metody pracy wykorzystywane podczas realizacji powyższego planu:

- Metody: aktywizujące, praktycznego działania, impresyjne i ekspresyjne, podające
- Gry i zabawy dydaktyczne
- Wycieczki, wyjścia tematyczne
- Elementy terapii behawioralnej
- Metoda Ruchu Rozwijającego W. Sherborne
- Kinezylogia Edukacyjna P. Dennisona
- Metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz
- Stymulacja polisensoryczna
- Elementy terapii Integracji Sensorycznej
- Arteterapia
- Muzykoterapia
- Pedagogika zabawy
- Bajkoterapia
- Ćwiczenia relaksacyjne
- elementy metody- Pedagogika zabawy;
- własnych doświadczeń;
- ćwiczeń utrwalających;
- oparte na pracy z komputerem;
- relaksacyjne.

VIII. Techniki wykorzystywane podczas realizacji powyższego planu:

- techniki plastyczne;
- techniki komputerowe;
- karty pracy, krzyżówki;
- gry i zabawy.

IX. Przewidywane efekty:

- nawiązuje poprawne relacje z rówieśnikami;
- potrafi rozładować negatywne emocje i podejmuje próbę wyciszenia w sytuacji trudnej;

- posiada większy zasób słownictwa biernego i czynnego;
- konstruuje wypowiedzi ustne i pisemne z większą poprawnością;
- podejmuje próby czytania, odpowiada na pytania do tekstu;
- samodzielnie podejmuje rozmowę, zadaje pytania;
- posiada prawidłowe poczucie własnej wartości, chętnie podejmuje nowe działania;
- podejmuje próbę samodzielnego rozwiązywania prostych zadań tekstowych;
- w miarę możliwości ucznia, poprawnie wykonuje ćwiczenia rachunkowe (dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie);
- potrafi dłużej skoncentrować się na zadaniu.

X. Program opracowano na podstawie:

- orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego
- specjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia

XI. Ewaluacja programu:

- bieżąca obserwacja
- analiza wytworów dziecka, analiza dokumentów: dzienników zajęć, kart pracy
- rozmowy z nauczycielami i specjalistami
- rozmowy z rodzicami

.....

.....
 Opracowały:
 mgr Elwira Wilamowicz

.....
 Podpis Dyrektora Szkoły